

MAGYAR HÉTFO

Szerkesztőség
VII., Rákóczi út 10. II. em.
Telefon: József 308-65
Kiadóhivatal
VIII., Horánszky-utca 20
Telefon: József 338-21
és 431-93

POLITIKAI HETILAP
FŐSZERKESZTŐ:

HALLER ISTVÁN

SZERKESZTIK:

CSERNATONY LÁSZLÓ ÉS MOVIK ZSIGMOND

Megjelenik hétfőn regge

Előfizetési árak:

Égész évre . . . 6 pengő
Fél évre . . . 3 ..

Postatakarékpénztári csekk-
számla: 53-817

Az építőmunkások harca a munkanélküliség ellen

A taxirendszámok másfélszázalékát kapták eddig soffőrök

Svájc-Magyarország 2:2 (1:1)

Magyarország érdeke, hogy egy nagy Földközi-tengeri hatalomra támaszkodjék

Bethlen István gróf haza indult Rómából

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Az előzetesen megállapított program szerint Bethlen miniszterelnök vasárnap elutazott Rómából. Elutazása előtt különböző hivatalos látogatásokat tett, vasárnapi programjának több részéről a következő hivatalos jelentés számol be:

Róma, április 13.

Bethlen István gróf vasárnap délután a kvirináli követségen több kiváló személyiség látogatását fogadta. Délben Barcza György vatikáni követnél volt ebéden.

A miniszterelnök délután Róma kormányzójának társaságában megtekintette a Traján és Augustus császár fórumán történt legújabb ásatásokat, ahol Ricci szenátor nyújtott felvilágosítást. A miniszterelnök a látottak felett legnagyobb elismerését fejezte ki.

Milano, április 13.

A „Corriere della Sera” vatikáni munkatársa azt írja, hogy gróf Bethlen István a Szentatyával folytatott tanácskozása során valószínűleg a magyar püspökségek kétnyeres kérdését is szóba hozta.

Párizs, április 13.

A „Temps” vasárnap esti száma behatóan foglalkozik gróf Bethlen István római látogatásával, amelyet az olasz-magyar barátság különösen figyelmet érdemlő megnyilatkozásának nevez már csak azért is, mert újabb állomást jelent azon az úton, amelyen haladva, a fasiszta Olaszország a maga közép-európai hatalmi pozícióját igyekszik kiépíteni. A francia lapok szerint különösen ki kell emelni, hogy Bethlen

látogatása alig kéthónapi távolságban követi Schöber osztrák kancellár római vizitjét. A felmerült számos hipotézis közül igen valószínű, hogy Róma közeledést készít elő Budapest és Bécs között az olasz érdekeknek megfelelő irányban és szellemben.

A „Matin” római jelentést közli, amely szerint a sajtó egyhangúlag kiemeli Magyarország és Olaszország gazdasági kapcsolatainak

megegyezését. Az olasz sajtó véleménye szerint — mondja a jelentés — Magyarországnak nagy érdekében áll, hogy gazdasági programjának megvalósítása terén egy nagy Földközi-tengeri hatalomra támaszkodjék. A két államot úgy régebben, mint a közelmúltban számos kötelék fűzte egymáshoz; viszonyuk megerősödése előnyösen szolgálhatja a végleges béke megszilárdítását is Közép-Európában.

Egy súlyos és több kisebb baleset

Mint minden évben, az idén sem mulott el a városligeti motorerékpárverseny baleset és szerencsétlenség nélkül, de most egy sem volt halálos kimenetelű.

A legnagyobb riadalmat az a baleset okozta, amely László János 23 éves géplakatos versenyzővel a Stefánia-úton történt. Gépe hirtelen derékszögben jobboldalra fordult, gépével áttört a kötéldöntést és felrohant a járdára.

Óriási riadalom támadt, az emberek menekülni kezdtek és még idejekorán mindenki elrohant a veszedelmes zónából. László János gépével egy fatörzsnek futott neki, motorerékpárja összetört, ő maga nagy ívben zuhant le a földre, súlyos agyrázkódást, borda- és láb-törést szenvedett.

Másik baleset is történt, ugyan csak a Stefánia-úton, ahol Volkner Lajos 20 éves süttősegéd bukott el gépével.

A nagy sebesség ellenére csodálatosképpen

szerecsenszen menekült ki a veszedelemből

néhány kisebb zúzódás árán.

Ezenkívül öt kisebb baleset is történt. Hora Nándor 23 éves műszaki tisztviselő versenyzés közben a lábát horzsolta össze, Zamecsnik József 28 éves motorerékpárkereskedő ugyancsak versenyzés közben a jobbkezt horzsolta össze. Lukovecz Ferenc 24 éves műgyemtemi hallgató a balkezén sérült meg. Párkány György 21 éves joghallgató motorerékpárja begyújtás közben mélyen felhasította az ujját, dr. Zsólér Bertalan 28 éves ügyvédjelölt versenyzés közben felborult, de ő is igen szerencsés esetben: mindössze a jobbkarján szenvedett horzsoltséget.

A mentők a súlyosabb sebesülteket kórházba vitték, a könnyebb sérülteket pedig a helyszínen kötötték be.

Terrortörvény

Bizonyára lesz követője az osztrák törvényhozásnak abban, hogy felszabadítani iparkodik a munkásságot az alól a terror alól, amelyet vele szemben éppen munkástársainak egyrésze gyakorol. Ausztriában csak úgy, mint más országokban a szociáldemokraták iparkodtak elérni, hogy egyes munkahelyeken maguknak kizárólagosságot, szervezetteknek monopóliumot biztosítsanak. A monopólium abból áll, hogy a munkaközvetítést magukhoz ragadva csak az jelentkezhet az egyes munkahelyeken, aki erre a szakszervezettől kap igazolványt. Ahol ez nem sikerül, ott a munkát nyert munkást kényszerítik arra, hogy a szervezet tagjai közé lépjen. Ha vorakodik, akkor éltek a rábeszélésnek minden eszközével. Ezek között szerepel néha a kaland és bunkó is. A kapacitálás jó ak rhányszor végig megy, sőt a munkaadónak a terrorizálásáig.

A más világnézeten lévő, de a kenyérharcban az összmunkássággal magát becsületesen azonosító munkásságnak ilyen formán lehetetlenné lesz téve, hogy politikai, vagy gazdasági, legtöbbször még vallási meggyőződését is követhesse. Arról éppenséggel nem lehet szó, hogy hasonló gondolkozásuakkal egyesülve a saját meggyőződésének érvényesítésére szintűgy megszerezze a szervezkedésben rejlő erőt, mint ahogy azt a kapitalisták, vagy a szociáldemokraták teszik. A jog-egyenlőségnek, az emberi szabadságnak és a testvéri szeretetnek ez a lábbal taposása Magyarországon súlyos összeütkezésekre vezetett, amelyeknek nem egy keresztényszocialista áldozata van. Kenyerüktől megfosztott munkások százai sínylették meg eddig a szakszervezeti terrort és többen vannak olyanok is, akiknek fejfájára is rá lehetne véteni: *Itt nyugszik a szociáldemokrata szabadságtiszteletnek egy vértanúja.*

Ausztriában a Heimwehr-mozgalom felismerte a munkáskérdésnek ezt a rákfenéjét és a saját tábora növelésének ezt a súlyos akadályát. Megindította tehát az energikus harcot a munkás szervezkedési szabadságért és annak a terrornak a letörésére, amely ennek útjában állott. Az osztrák parlament, amelyben a keresztényszocialistákkal együtt a polgári elem képviselője alig éri el a többséget, megemeberte magát és a szokásosan alkalma-

zásba vett ijesztgetések és terrorizálás dacára az antiterror javaslatot megszavazta. Egész bizonyos, hogy ennek nem lesz meg az a következménye, hogy a munkásság keresete megcsökken és ellentállása meggyengül. A nem szociáldemokrata munkásság nem fogja odaadni pozícióját, az elért bért, az egészségügyi védelmet, a szociális biztosítást csak azért, mert keresztény alapon van módjában szervezkedni. A kenyérharcnak nem létfeltétele a marxi világnézet, sem a szociáldemokrata szakszervezet. Létfeltétele azonban a harcnak önkéntes vállalása, a legteljesebb mozgási és szervezkedési szabadság, a munkás öntudat és önérzet, a közérdekű kérdésekben való olyan összefogás, amely a dolog lényegét s az elérni kívánt cél kivételével mindent kizár a harcból.

Magyarországon a törvényhozás nagyon ritkán hatol le a dolgok gyökeréig. Általában a kényelmi szempontok dominálnak és a kompromisszumokban keresi mindenki a megoldást. Ez a szempont érvényesül a munkás kérdés rendezésében is s azért nincs sztrájk-törvényünk, nincs kartell-törvényünk, nincs rendezve a szervezkedés és gyülekezési jog. Ezeknek a kérdéseknek a rendezése tudnillik mind olyan érdeket sért, amelyek egy-egy réteget igen erőteljes akcióra indítanak. És miután a dolgok olyan megoldása, hogy azzal mindenki meg legyen elégedve, lehetetlen, rendesen el is marad a megoldás. **Az osztrák példa nyomán elindulhatna a magyar törvényhozás, hogy Magyarországon is felszabaduljanak azok, akiknek bűnük a hazafias érzés, keresztény gondolkodás s akiknek emiatt a kenyérral, néha testi épséggel kell fizetni.**

Táblácskák a vonaton...

Nincsen ennek semmi éle. Nem irredata propaganda ez, nem is szemrehányás, senkinek, semmiért. Semmi! Csak úgy unalomból az ember szénéz maga körül, ha utazik. Az ember elolvassa az újságját, aztán kicsit bémészködik, aztán eszik egy kiflit... aztán eszik egy narancsot, elszív egy cigarettát és megint elolvassa az újságját. Most már figyelmesen és a hirdetések is. Maradékvasár; milyen érdekes... De ennek is vége egyszer. Noteszban lapozgatni az is jó. Az ember megnézi, mikor lesz husvét? Vasárnap, hétfő. Hétfőre esni fog, egészen biztos, hogy esni fog. Mikor lesz pünkösöd, karácsony... Érdekes egy ilyen naptár... huszonharmadikán van a Béla bácsi nevenapja... oda is írom — szivar Béla bácsinak — úgy-e mégis valamit muszáj... nem az érték, de a figyelem. Július 21-én, hétfőn, Praxedes... ez is egy név... hehehe... milyen furcsa volna, ha Praxedesnek hívnának. Vagy mondjuk a Goldbergert Praxedesnek hívnák: Goldbergert Praxedes! Hogy becéznek egy ilyen? Praxi... Praxika... hehehe. De ennek is a végére jut az ember és még rengeteg idő van, hát bémészködik az ember.

Itt szemben az van írva, hogy: Froit, Kalt, Fredo, Frig... nanana, hogyhogy? Froit, Kalt, Fredo, Frig. Magyarul nincsen! Valami tévedés lesz. Ez itten egy nemzetközi expressz, az igaz, de szokott lenni magyarul is. A másikon, mellette, azt mondják a kis

táblák: modere, mässig, moderato, moderat. Ejnye, lássuk csak, kell lenni valahol magyarnak is... kell lenni!

Az ablak azt mondja: E pericoloso sporgersi, Nu va plecati in afara, Ne pas se pencher en dehors, Njëht hi-nauslehen... mégis csak furcsa. Faldán a vészleken... talán azon lesz valami... talán azon. Notbremse, Al-larme, Sennai de adarma, Alarme... hát nincs. Szép friss vagon, expressz-vagon, puha és kényelmes, gazdag úriak utaznak benne — néhányan. És potyajegysek — többen. Páris láta már ez a vagon és Svájcban futott át lüheve, osztrák földön zakatolt és pontos, rendes német állomásokat hagyott maga mögött vidáman. És... és hát ügylatszük nem volt szüksége magyar feliratra. Nem gyártják azt. Nem cikk-

Defense de crocher, dans la voltore... Non sputare nella carrozza... és így tovább hát most már kétségtelen. Hiába keresem — nincsen.

Hiszzen nincsen sok gyakorlati célja az egész magyar felírásnak. Na igen, régebben... régebben az is volt. De akkor hosszabb utakat tettek ezek a vagonok... Brucktól Prededlig például... vagy Vereckétől Zimonyig. Ma? Jiharüspöki, Hegyeshalom, Hidasnémeti — Kelebia. Vicinális utak, néhány távirópózna, pár fűtventés, mi az az expressznek? Egy ugrás. Azért a néhány kilométerért, minek magyar táblát is csináltatni.

De semmi... semmi az egész. Csak az ember unatkozik, hát körülnéz.

(t. s.)

Az életmentő izgalmas feloldozta megmentettjét

Felugrott a robogó villamosra és majdnem a kerekek alá került

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Vasárnap délelőtt izgalmas jelenetek voltak szemtanúi a Népszínház-utca és a Körút kereszteződésénél a járókelők.

A népszínház-utcának, a Nemzeti Színház sarka felé eső részén lévő megállónál egy zsutolt villamost valószínűleg megrohant a tömeg. Igen sokan felkapaszkodtak még s a kocsi elindult, már a körút tulsó oldalán járt, mikor a cikázó járművek között

egy fiatalember rohant utána

elkapta a lépcső rúdját, pillanatig szaladt a kocsi mellett, aztán hatalmas lendülettel

fel akart ugrani, de mellépett,

a lába már nem érte a lépcsőt s

félkézrel lógva maradt a robogó kocsin.

Lábait a földön húzva, guggolva próbálta tartani az iramot. Felkapaszkodni már nem tudott és ha a rudat elereszti

menthetetlenül a pótkocsi kerekei alá kerül.

A sarkon állók dermedten lesték, hogy ymi lesz. A nézők közül Tamás László 36 éves gépészmérnök utánavetette magát elkapta a kabátját és

le akarta rángatni,

a kocsirol azonban ugyanakkor már

a kocsin is többen fogták és felé húzták.

Végül is — mindez pillanatok alatt

játszódott le — a gépészmérnök egy rántással lehúzta a fiatalembert és eloldította a kocsirol,

a kerekek éppen, hogy surolták a lábát

és most nem várt fordulat következett.

Tamás László talpraállította a fiatalembert, aki nem volt se eleven, se holt és

egy olyan pofont mért le neki, hogy elterült a járda szélén.

A fiatalember — Singer Alajos 24 éves mázolósegéd — feltáposzkodott és szédelegve

nekiment a mérnöknek,

aki már újabb ütésre emelte tenyerét és közben hangosan szidalmazta.

Piszok disznó,

majd adok én neked a robogó villamosra felugralni

majd adok én neked a nyakadat kitörni!

A mérnök társasága és a felcsodott alkalmi nézők választották szét az „életmentőt” és „megmentettjét.”

Folytatása egyébként nem lett az ügynek. A mérnök bocsánatot kért és azzal mentegette magát, hogy

az eset annyira felizgatta, nem tudott uralkodni magán.

Paál Alajos, viszont a pofonnal lekviteltnek érezte a hálóját, amivel életét, vagy legalább is a lábáért tartozott volna, mert köszönés nélkül távozott. Az ijedségen és a pofonon kívül egyéb baja nem történt.

Perzsaszőnyegeket

gyári szőnyegeket

melyek most érkeztek meg Konstantinápolyból, rendkívül olcsó, versenykivüli áron vásárolhat, valamint mindenféle

Axminster, Bukle, stb. Finom gyapjú ebédlőszőnyegeken nagy raktár. — Mocett átvető vásár, propaganda árusítás! Megbízható cég! A legfelsőbb körök szállítója. Címre ügyelni!

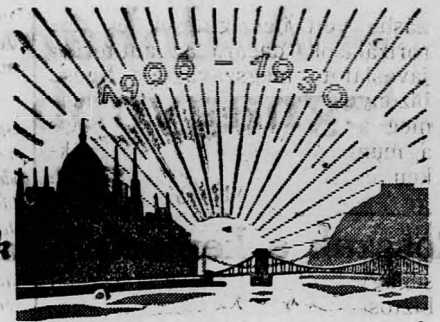
KLEIN ÖDÖN
IV, RÉGIPOSTA UCCA 3

Hétről-hétre

Régi téma. Állandó támadás a közüzemek ellen, gáncsvetés, akadékoskodás működésükkel szemben, megszüntetni, magánkézzé adni, harsonázák nap mint nap a nagytőke érdekeit szolgáló lapok és süitik bele a közvéleménybe a mostanában elég gyakran összehívott és rendszerint „viharos” lefolyású nagygyűlések. Ha a megszüntetés mellett felhozott indokok olyan komolyak és őszinték volnának, mint amilyen hangosak és átlátszók szoktak lenni, úgy bizonyára már több sikert ért volna el ez a „mindent a mi kezünkbe” elvet hangoztató irányzat. Így azonban kénytelenek kisebb eredményekkel is megelégedni és a jobb jövő reményében ezeken a kis falatokon rágödni. Hogy kiknek előnyös a közüzemek megszüntetése, arra itt egy egyszerű kis példa. Eddig az egyes kerületek maguk végeztették a makadám utak fenntartási munkálatait. A vállalkozók rohamra most bevette e bástyát és a munkákat ezután már ők fogják végezteni. Az egyik kerületben már így is van. Nem a mérnöki hivatal, hanem a vállalkozó dolgozta. Ugyanazt a munkát, ugyanazokkal a munkásokkal végezteti, de az már csak természetes, hogy az első naptól kezdve leszállított munkákért mellet. Hol van itt tehát a köz haszna? Egy csomó munkának kevesebb jut, a vállalkozó pedig bőségesen többet keres. Ha csak az a cél, úgy az illetékeseknek az ilyen vállalkozási kedvet teljesen lehetetlenné kell tenni, mert ha ez történik egy kis üzennel, ugyanez következne be a nagy közüzemeknél is.

Proletár az, akinek semmije sincs. Aki nem is akar magának semmit sem szerezni, gyűlöli a magántulajdont, a pénzt, a vagyont, mindent ami ezekkel a polgári fogaimakkal kapcsolatba van. Ellensége a nagytőkének, az uzsorának minden formájának, a vállalkozásnak, a banknak és mindannak, aki az embertársától többet vesz el, mint neki ad. Mi legalább s ilyenek ismerjük könyvekből, szociáldemokrata szövegekből az öntudatos proletárt. De viszont azt is tudjuk, hogy Bécs az elvtársi ideológia megtestesült paradicsoma. És ime, milyen hírt olvasunk Bécsből. A Bécsi Munkás Bank most tartotta meg közgyűlését, a jelentés fényes üzleti évről emlékeztet meg, kitűnően jövedelmezett a bank és az elvtársak részvényeik után 10 százalékos osztalékot kapnak. Tisztes kis kamat, igazán jó üzlet. Ilyen gazdálkodás bizony bármelyik banknak a becsületére válna, de természetesen még nagyobb dicsősége egy olyan banknak, amelyik külön megemlíti, hogy üzletfelei majdnem valamennyien munkásszervezetek és szövetkezetek. Hogy milyen kamatot fizethetnek ezek a szegény szervezetek és szövetkezetek, ha csak az osztalékra 10 százalékos jut. Pedig a Bécsi Munkás Bank teljes szívéből gyűlöli a kapitalizmust, meg a tőkét. Látszik még ha szeretné, Uramisten, milyen üzleteket tudna ez csinálni a proletárokkal.

A Taxirendszámok másfélszázalékát kapták eddig hivatásos sofőrök

A kiosztatlan rendszámokat az igazság alapján csak sofőrök kaphatják meg

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Az utóbbi napokban állandóan foglalkoznak a lapok a taxirendszámok kiosztása körül előfordult sérelmekkel, a baloldali lapok szinte oldalakon teregetik ki állandóan a rendszámokra érdemtelen szövetkezetek multját, jelenét, létezését, nem létezését, nyomonznak a protektorok és pártfogók után és a végén feltűnő egyöntetűséggel megállapítják, hogy: most pedig mindenkitől el kell venni a rendszámokat, és azokat az arra egyedül jogosultaknak, az úgynevezett félrendszámoknak kell odaadni.

Nemrég mi is foglalkoztunk a rendszámok helytelen és teljesen megmagyarázhatatlan kiosztásának ügyével és ugyanakkor rávilágítottunk arra is, hogy a félrendszámoknál sokkal nagyobb sérelem érte a hivatásos sofőröket, akik egy egész életet áldoztak mesterségüknek, akik nemcsak a rendszámok kedvéért lendültek át erre a pályára, és akiknek azon a téren is vannak némi érdemeik, hogy a magyar automobilizmus megbízha-

a sofőrök lehetnek.

A most kiosztásra került száz rendszámából kellett volna a tanácsnak a sofőröket eddigi mellőztetésükért és megrövidítésükért kárpótolni

és ilymódon lehetővé tenni, hogy legalább a hosszú szolgálattal rendelkező sofőrök egyéni, vagy szövetkezeti alapon önállósíthatták volna magukat. Sajnos, mint a múltban, úgy most is csak morzsát, egy kis töredéket kaptak a rendszámokból.

Legutolsó közleményünk, amelyben a sofőröket ért sérelmeket tettük szóvá és nyilvánosságra hoztuk, általános tetszést és megnyugvást keltett a gépjárművezetők soraiban, akik a napokban küldöttségileg is megjelentek szerkesztőségünkben és azon reményüknek adtak kifejezést, hogy bíznak a tanács jóindulatában és meg vannak győződve arról, hogy

a még kiosztatlan rendszámokat az igazság alapján kizárólag sofőröknek fogják juttatni.

**Jubiláris
Budapesti Nemzetközi Vásár
május 3-12.**

A magyar ipar demonstratív bemutatója számos külföldi állam részvételével.

50 %-os

utazási kedvezmény.

Felvilágosítás és vásárigazolvány kapható: a Vásárhoz közel, Budapest, V, Alkotmány-u. 8. a vásár összes tb. képviselőiténél, valamint a Menetjegyiroda és a Nagons-Lits-Cookiroda fiókjainál.

Bethlen István Olaszországban

Meglepetésként hatott a miniszterelnök olaszországi utazása. Párisból jövet, jóformán csak átszállt Budapesten. A kommentárok természetesen sok mindent akarnak tudni és úgy magyarázzák az olasz utat, mintha a miniszterelnök a párisi tárgyalásokhoz keresne segítséget. Ha így volna, akkor is rendjén lenne a dolog, mert hiszen józan észsel senkitől sem lehet rossznéven venni, hogy egy diplomáciai siker érdekében minden kártyát megjátsszik, ami kézben van. A kisantant egy évtized óta annak köszönő sikeret, hogy a végső pillanatban mindig meg tudja mozgítani a saját érdekében szószólójaképpen Franciaországot. Ha tehát nekünk is van ilyen lehetőségünk, az megjavult situációt jelent számunkra, amelyet kihasználnak, ha a bűn volna a nemzet ellen. Akár ezért ment azonban Bethlen Rómába, akár azért, hogy gazdasági vonatkozású ügyeket tárgyaljon meg, akár csak azért, hogy kimélyítse a személyes érintkezés útján is azt a barátságot, amely a két állam között fennáll, mindenképpen észszerű elhatározás és tevékenység ez a részéről.

Mindezek előrebocsátása után is kénytelenek vagyunk azonban az ilyen természetű barátkozással szükségképpen velejárá ellenhatásra is rámutatni. Európában kétségtelenül két hatalmi rendszer van kialakulóban, illetőleg helyesebben az egyik már ki van alakulva, a másik pedig kialakulóban van. A kialakult rendszer a francia, amelynek érdekkörébe tartozik a román, görög, szerb, cseh, lengyel, belga hatalmi csoport. Ez mindjárt a háború után, sőt részben a háború alatt alakult meg, s azóta töretlen erővel áll fenn. A háborús emlékek megerősítésére azóta sok mindenféle gazdasági kötelék is be lett állítva.

Olaszország csak a háború után kezdte megszervezni a maga számára azt a csoportot, amelyre mint Franciaország antipolusának szüksége lehet olyan esetben, ha

az érdeklentékek kiéleződnek s ennek következtében valamely konfliktus elintézésére kerül a sor. Olaszország természetes szövetségese volna Ausztria, Spanyolország, Magyarország, Bulgária, Törökország, Albánia. Magyarország szempontjából rendkívül fontos az, hogy a két hatalmi csoport hogyan rendezzi erőit, hogy szervezi meg gazdasági életét és milyen célokat tűz ki magának. Még azt sem mondhatjuk, hogy amennyiben megraradna az önvédelem és a kölcsönös pozícióbiztosítás keretein belül, akkor már érdekeltenséggel szemlélhetjük az eleményeket. A mai pozíciónak nagy hatalommal és az érdekek összeszövésével való megvédése reánk nézve már komor jövőt jelent, mert a rajtunk elkövetett igazságtalan csonkítás fenntartását biztosítja. A francia vezetést alatt álló kontinentális hatalmi csoport ma kétségkívül nagyon is számottevő és sokkal erősebb, semhogy oppontorus volna vele nyíltan szembe kerülni. Nemesak a most folyó párisi tárgyalások kimenetele, hanem a nemzetközi kölcsön sikere is nagyrészt attól függ, hogy vajon sikerül-e Franciaországot megnyugtani afelől, hogy nincsenek sem közvetlenül, sem mással kapcsolatban terveink, amelyek útjait keresztezik, vagy biztonságát fenyegetik. Azért a barátságkeresésben is kötelező reánk nézve a legnagyobb óvatosság és olyan magatartásnak tanúsítása, amelyet mindig igazolni lehet, jogaink és boldogulásunk keresésében mindenkor megengedhető, mindenképp általánosan kötelező eljárással.

Olaszországgal és a hatalmi szférájába bevonható országokkal nekünk igen sok azonos, vagy kiegészítő gazdasági érdekünk van. Ausztria, Görögország, maga Olaszország, Albánia, sok tekintetben Lengyelország, amely ugyan nem tartozik ma még az olasz hatalmi szférába, de bevonható, iparunk és mezőgazdaságunk számára egyaránt használható terület. A politikai barátság-

got kell hogy kiegészítse a gazdasági összeköttetés és forgalom, ahogy az utóbbi viszont rendesen meg is hozza a politikai barátságot.

Bethlen István miniszterelnök, aki Rómában nagy ünnepélyességgel és igazán tüntető melegséggel fogadtak, egyik nyilatkozatában kijelentette, hogy az olasz államférfiakkal való érintkezés során szöbakerülnek az összes európai problémák, főképpen a gazdasági vonatkozásúak. Hisszük, hogy az utóbbiakon van a hangsúly. Ezek a kérdések ma a legégetőbbek, mert az akadozó gazdasági vérkeringés meggyorsítására minden országnak sürgős szüksége van. Ha a magyar miniszterelnök tárgyalásai során el tudja érni, hogy a magyar munka gyümölcseit könnyebben és nagyobb mennyiségben fogadja be a külföld, akkor kinyitotta az ablakát a fulladozó magyar gazdasági életnek. Viszont ezzel igazolhat is mindent, elháríthatja azokat a szemrehányásokat, amelyeket a francia hatalmi csoport részéről emelhetnek ellenünk az olasz barátkozás kapcsán. Ahhoz, hogy éljünk, jogunk van és ha a megélhetés kérdése valamelyik alakuláshoz a természeti törvény erejével odasodor, ezt józan észsel nem kifogásolhatja senki.

**Központi
Tejcsarnok**

Tejfel

2|10 literes

zárt palackokban

Asztali turó

1/4 kg-mos
csomagokban

tóság és szolidaritás tekintetében elismerésre és tekintélyre tett szert és hogy így ennek következtében ma egyáltalán taxirendszám osztoskodásról lehet vitatkozni. Igenis, mi is elítéljük, hogy tag nélküli és nem szakmabeli tagokkal rendelkező szövetkezetek rendszámokat kaptak, de ezzel egyidejűleg azt is leszögezzük, hogy

ezeket a rendszámokat egyenesen a hivatásos gépjárművezetőktől vette el a tanács.

De beszéljenek helyettük az alábbi számok. A „Marta” vállalatnak jelenleg mintegy ötszáz taxija van forgalomban, a Barossnak kétszázötven, a Bart-nak ötven, a műegyetemiék és rokkantak az előbbi kiosztásnál harminc rendszámot kaptak, más egyéb alakulatok pedig, amelyek a pirostaxi kötelékbe tartoznak, együtt mintegy háromszázötven rendszámot képviselnek. Eddig tehát mintegy ezerkétszáz rendszám lett a fenti érdekeltségűeknek kiosztva. Ezzel az igen tekintélyes számmal szemben pedig

a hivatásos sofőrök összesen tizenöt rendszámot kaptak, azaz az egész mennyiségnek másfélszázalékát kapták meg csupán.

Ha tehát sérelem és méltánytalanság esett valakin és ha vannak olyanok, akik a kiosztást igazságtalannak tarthatják, úgy azok csak

Földbirtokra

nyolc százalék kamat mellett kölcsönt folyósít, hosszú és rövid lejáratra.

GLÜCKSMANN és FÖLDVÁRI

Budapest, VI, Eötvös-utca 26/b

A dohánygyári munkásnők legnagyobb része maga tartja el az egész családot

Rosznak a keresetek, megszűnt a családi pótlék s kevesebb a nyugbér

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

A dohánygyári munkásság is, mint annyi más szakma, a maga bőrért érzi Trianon nyomorúságát. Míg

békében huszonkét dohánygyár dolgozott,

addig a csonka országban csak felényi — tizenegy dohánygyár — maradt. Ebből egyet — Pesten a Síp-utcait — nemrégiben dobozgyárrá alakították át — itt állítják most elő a szivarládákat és cigarettaskatulyákat, amelyeket eddig magánégeknek szereztek be a Jövedék és így maradt tíz gyár.

A dohányjövédék a békeidőben foglalkoztatott munkáslétszámnak alig hatvan százalékát tudják ma alkalmazni.

A mai lehetetlen gazdasági viszonyok természetesen a Jövedékkel is éreztetik hatásukat. Igaz, hogy a nők egyre több cigarettát fogyasztanak, ami a mérleget erősen a cigarettagyártás felé billenti, viszont tény az, hogy a dohányos ember, ha már leszokni nem is tud teljesen a nikotinról, de egyre rosszabb minőségű szivartűt vásárol. A szivaros emberek pedig hovatovább áttérnek az olcsóbb pipázásra. Ennek tulajdonítható az, hogy míg a tavalyi költségvetési esztendőben a

Dohányjövédék bevétele elérte a százkilencvenkét millió pengőt, addig az idén csak százötvennyolc milliót remélhetnek,

tehát közel harminc százalékkal esett vissza a forgalom.

A nő a családfenntartó.

A magyar dohánygyárak összesen mintegy hatezerköttszáz munkást foglalkoztatnak, s ezeknek

kilencven százaléka nő.

Ha nem is egészséges, de a mostanál mindenestre egészségesebb állapot az volna — és az is volt — hogy ezeknek a nőknek a keresete inkább csak mellékereset legyen. A helyzet azonban hovatovább az lesz, hogy a családfenntartás terhe teljes egészében ezekre a munkásnőkre hárul. Ennek oka abban keresendő, hogy a dohánygyárak legnagyobb része határszéli városokra esik — Szeged, Pécs, Sátoraljaújhely, Szentgotthárd, Eger — ahol a városnak „hinterlandja” nincsen, az ipar pang, a drágaság növekszik, munkaalkalom nem akad. A dohánygyári munkásnők férjei rendszeren iparos emberek, akik azonban ilyen mostoha körülmények között

az év legnagyobb részében munkánélkül állanak

és rá vannak szorulva az asszony segítségére. Tehát a nők a családfenntartók és ezt a családi élet sanyitja meg. A gyerekekre nincsen aki vigyázzon, gondozza őket és egyre

terjed az egyke.

Próbálkoztak ugyan bölcsődék felállításával, ahol otthagyhathná a munkásszanyó gyermekét, míg munkában van, de a bölcsődébe az anyák nem szívesen adják gyermekeiket, azért mert szégyenlik nyomorúságukat, a szegényes pólyát a szűkös fehérneműt stb. . . A bölcsődék használatára

jóakáró neveléssel lehetne csak rászoktatni a munkásnőket

s ez a szociális érzék, amellyel ezt keresztül lehetne vinni, ügylátszik hiányzott az intézmény vezetőiből, a bölcsődék nem váltak be. Ma már csak egy áll fenn Egerben.

Családi pótlékot.

Egy dohánygyári napibéres munkás átlagos keresete

hetenkét huszonkét pengő,

a hetibéres felviheti harminc pengőig s a szakmánymunkás, ha nagyon ügyes és igyekvő, megkereshet

heti harmincöt-harmincyolc pengőt.

Ezekből az összegekből nagyon szűkösben, nagyon szerényen megélehet egy egyedülálló ember, de családot emberi módon eltartani lehetetlen.

Az infláció idejében a munkások heti keresetük kétharmad részét természetben kapták és pedig a gyermekek után is. Babot lisztet, szénét, zsírt stb. Amikor azután ismét áttértek a pénzbeli fizetésre, akkor ezt

a családi pótlékot, amit természetben megkaptak, eltörölték.

A dohánygyári munkásság egyik legégetőbb kérdése a családi pótlék visszaállítására.

A korpótlék.

Az összeomlás előtti munkás, ha tíz esztendő már eltöltött a Jövedék szolgálatában, korpótlékot kapott, ami kitett hetenként, mai értékben — két-három pengőt.

A korpótlékos rendszert a kommun egy rendelettel eltörölték.

Az infláció idején a Jövedék igazgatósága nemtámasztotta fel a korpótlékot, arra való hivatkozással, hogy itt van helyette a családi pótlék.

A szanálással azután a családi pótlék is megszűnt

és most egyiket sem kapják, holott mind a kettőre szükség volna.

A lakbér.

Általában, mint minden munkáltatónál, úgy a Jövedéknél is érezhető az, hogy nem a munkásjóléti intézmények rendszeres fejlesztésén táradoznak, sőt inkább fokozatosan visszafejlesztik azo-

kat. Valamikor lakbérpótlékot is kaptak a dohánygyári munkások, ha nem is sokat, de a negyedévenként kiutalt összeg fedezte a tényleges lakbérüknek harminchárom-harmincyolc százalékát. Azóta a lakberek lényegesen emelkedtek, a munkabérek viszont nem lettek nagyobbak,

a lakbérpótlékot pedig a szanálás eltörölte.

Vagy lakbért kell adni a dohánygyári munkásságnak, vagy pedig — ez utóbbi célirányosabb volna — családi házakat kell építtetni, amelyeket egy már meglévő tervezet szerint — két generáció hetvenöt év alatt kifizetne.

A szanálás előtt nyugbérbe ment munkások fizetése kisebb volt, mint a szanálás után nyugbérzeteké és ezek kevesebb nyugbért is kapnak. Így állott elő az a helyzet, hogy az ugyanazon szolgálati idővel rendelkező munkások nyugbére között 8—10 százalékos eltérések vannak.

Egy negyvenévet szolgált dohánygyári munkás

nyugbére havi 67—80 pengő,

de vannak 25—30—40 pengős nyugberek is. És még ezt a nyugbért is teljes egészében csak az kaphatja, aki betöltötte a hatvanötödik életévét. Az enél „ifjabban” nyugalomba vonult munkás nyugbéréből

15 százalékot vonnak le szanálási pótlék címén.

Mindezek olyan kérdések, amelyek évek óta várnak arra a bizonyos „sürgős” orvoslásra, melyet az illetékesek minden memorandum után és minden bankett alkalmából be szoktak ígérni.

Munkásközvetítőt állítanak fel a közüzemek számára

A jövőben nem lesznek elbocsátások, csak áthelyezések a fővárosi üzemeknél

A fővárosi üzemek munkásai a közlemletben a Keresztényszociális Községi Alkalmazottak Országos Szövetsége útján egy igen nagyjelentőségű és messze kiható akciózt indítottak, amelynek kapcsán azt kérték a főváros tanácsától, hogy a munkásfelvételnél és elbocsátásnál tapasztalható rendszertelenséget az üzemeknél szüntesse be és az üzemek részére állítson fel egy központi munkásközvetítőt.

Eddig ugyanis az volt a rendszer, hogy a különböző fővárosi intézmények és üzemek egyéni-leg, önállóan végezték a munkásfelvételt és az elbocsátásokat és így aztán megtörtént, hogy ugyanakkor, amikor az egyik üzem elbocsátott munkásokat, a másikonál felvételek voltak, amelyek azonban sohasem az éppen elbocsátottakat vették fel munkára.

Ennek a tervszerűtlen és minden egységes irányítást nélkülöző munkásfelvételnél és elbocsátásnak aztán természetesen a következménye, hogy az egyes szezonok befejeztével az üzemi munkásság egész tömege vált munkanélkülivé és szaporította a munkanélküliek számát. ahelyett, hogy a rendszerint vi-

áthelyezni, elbocsátás és újrafelvétele mellőzésével.

Az érdekes reformot, amelynek szociális jelentősége s igen számottevő, egyaránt szívesen fogadja minden üzem vezetősége és éppen ezért — amint illetékes helyről értesülünk — az új rendszer bevezetése érdekében máig meg is történtek a városházán a szükséges előkészületek.

Rádió

A hétfői műsor:

9.15: Eugen Stepat orosz balajkazenekarának hangversenye.

12.05: A Mándits szalonzenekar hangversenye.

4.00: Asszonyok tanácsadója.

5.00: Tót-magyar nyelvtanítás.

5.30: Bura Károly és cigányzenekarának zenéje. Kacsóh Magda magyar nő-tálat énekel.

6.30: Halász Gyula előadása. (Helyes magyarság, magyar helyesírás).

7.10: A Gyermekvédő Liga előadás-sorozatában Tábori Kornél felolvas.

7.20: Gramofónhangverseny. (Művész-lemez.)

8.10: Komáromi János felolvasása: Napfény a szobában.

8.35: Bartók Béla zongorahangversenye.

9.35: Az I. honvédelmi ezred zenekarának hangversenye. Vezényel Frissey Richárd.

10.35: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: A Fejes szalonzenekar, az Ostende-jazz és Horváth Gyula cigányzenekarának zenéje az Ostende kávéház-ból.

Telefonthíradó: A műsor egész nap azonos a rádióéval.

Május közepén lesz a mezőkövesdi választás. A fővárosi április hó végén kezd meg a fővárosi törvényjavaslatok tárgyalását és ekkor válik időszertűvé, hogy a felsőházi taggá választott Bottlik István báró lemondjon képviselői mandátumáról. Megbítható értesülések szerint ez május legelején meg is fog történni és a mezőkövesdi választást május közepére írják ki. A mandátumért négy jelölt veszi föl a küzdelmet, és pedig Patay Gyula és Borbély-Maczkó Emil miskolci képviselő kormányparti programmal, Somogyi István volt nemzetgyűlési képviselő keresztény gazdasági párti programmal és végül mint pártönkívüli Petrichevich-Horváth Emil báró volt népiéleti államtitkár.

TUNGSRAM

10 VILÁGÍTÁS = 10 MUNKÁ
Gyártja:
Egyesült Izzólámpa és villamossági Rt.
Újpest 4

Speciális minőségű és szabású

Uri fehérművek

mérték szerint a „Walesi herceg”-hez.

IV, Váci ucca 12. sz. Félem. Telefón: Aut. 827—45.

Az IBUSZ és az idegenforgalom

Az IBUSZ körül a sajtóban és parlamentben nagy viharok dúltak, amelyeknek hatása a kérdések tisztázását illetőleg lehet tisztító vihar, a megítélés szempontjait tekintetében azonban egyáltalában nem volt ment az elfogultságtól és tendenciától.

Az idegenforgalom kérdése iránt Magyarországon a multban nem érdeklődött a közvélemény. Nem sokat törődünk azzal, hogy jön-e idegen hozzánk vagy sem, sőt, ha véletlenül jött, nem nagyon iparkodtunk számára kellemessé tenni az ittartózkodást. Vagy semmit sem törődünk vele és nem voltunk tekintettel szokásaira, igényeire, vagy túlságosan is törődünk vele és megbámultuk, mint valamely exotikumot, akinek nincs egyéb dolga, mint csavarogni a világban. Arra, amire a nyugati államok már régen rájöttek, hogy az idegenforgalom nagy anyagi haszonnal jár és ezen túlmenően kitűnő propaganda alkalmakat nyújt, nálunk nem gondolt senki. Csak a háború után jöttünk rá arra, hogy az idegenforgalmat meg kell szervezni, azt nem lehet a véletlen esélyeire bízni, intézményeket kell alkotni, amelyek a nyugati államok hasonló intézményeinek módszerét és tapasztalatait felhasználva felkelti az utazó külföldiek figyelmét Magyarországra iránt és ha sikerült valakit ide hozni, akkor annak tényleg azt muttják meg, ami arra érdemes és ha felvilágosítást kér valamiről, akkor olyan felvilágosítást adnak, amely mellett hogy objektív, szemben tartja a magyar nemzet vitális érdekeit is.

Fenti megfontolások alapján hívta életre az államvasút, illetőleg a kor-

világon rendelkezésre állanak a magyar idegenforgalom felföldítésére irányuló munkájának, tehát ebből a szempontból nincs semmi akadály annak, hogy utasait Magyarországra irányíthassák.

A külföldi irodáknak a magyar idegenforgalom felföldítésére irányuló munkájának és érdeke ezel ki is merül és ha egy utazási iroda más országba kívánkozik, illetve letelepedni kíván, akkor természetesen abban kell üzleti érdekesülését megtalálni, hogy ennek a lakosaiból rekrutálja magának az utasoknak azt a tömeget, amely oitani egzisztenciáját biztosítani képes.

Ez az eset forog fenn a Cook, illetve az egyesített Wagons-Lits és Cook cégnél is, amely természetesen a magyar közönség kiutaztatásában fogja itteni menetjegyirodai tevékenységének bázisát keresni. Sajnos, a magyar közönség nagyon kapható idegen államokba való utazásra és arra, hogy pénzt ne itt, hanem a külföldön költse el. Ez a készség, a magyar közönség közismert mentalitása mellett egy idegen vállalat propagandája mellett még csak erősödni fog. Erre valóban semmi szükség sincsen.

Nem lehet a helyes ítélet megalkotásánál azt a körülményt sem figyelmen kívül hagyni, hogy az IBUSZ-nak feladata és kötelessége a magyar idegenforgalom felföldítés érdekében külföldön hathatós propagandát kifejteni. Ezen propaganda érdekében két év alatt az IBUSZ 300.000 pengőit költött el prospektusokra, külföldi hírlapokban közzétett közleményekre, külföldi menetrend-könyveknek magyar érdekekben szükséges kiegészítésére, külföldi propaganda felolvasások támogatására, magyar filmeknek külföldön való bemutatására, stb., szóval olyan intézkedések megtételére, amelyek a külföldiek figyelmét Magyarországra és a Magyarországra való utazás előnyeire felhívják. Ezt egy idegen iroda bizonyára nem teszi meg. Egyébként a dolgok tisztázására az IBUSZ vezetősége az alábbi nyilatkozatot adta ki:

Sem a kormány, sem az Államvasutak a legkisebb mértékben sem vettek részt azoknak a társaságoknak a megalkotásában, amelyekből az IBUSZ keletkezett és amelyek a most is gyakorolt koncessziókat kapták. A társaságot úgy a kormánytól, mint a MÁV-tól egészen távol álló tőkeek Általános Beszerzési és Szállítási Rt. cég alatt már 1909-ben alapították és ez időben úgy a hírlapárúsítás, mint a hírlapszállítás és csomagszállítás a Magyar Kiviteli és Csomag Szállítási Rt. kizárólagos jogostánya volt. Az Általános Beszerzési Rt. a fizetési nehézségekbe jutott eme cégtől szerezte meg ezeket a jogokat 1919 február havában, a forradalmi kormány erőszakkal kisajátította a Magyarországon lakó részvényesektől a részvények többségét. A kommun bukása után a Magy. Kir. Posta sajtó tárcájában találta ezeket a részvényeket és így történt, hogy a Magy. Kir. Posta a társaság ügyeinek intézésében befolyáshoz jutott.

Cáfolja a nyilatkozatot azt az állítást, hogy az államvasutak állomásaira és kocsijaira a hirdetői jogot a Beszerzési kaptak volna meg. E jogot a Lloyd Hirdetővállalat Rt. nyerte el, melynek alapításában a társaság csak jelentéktelen — 12 százalékos — kisebbséggel vett részt. A filmszállítási jogot a Filmszállítási Rt. akkor kapta, midőn túlnyomó részvény többség a filmköleszők kezén volt. Ez a jog azonban sohasem

birt monopólium jellegével. A magyar vasúti rádió jogát az Államvasúti Rádió Részvénytársaság kapta, melynek megalkotásában az IBUSZ egyáltalán részt sem vett.

Az IBUSZ az 1926—27. év folyamán megszerezte a Lloyd Hirdető Vállalat és a Filmszállítási Rt. részvénytöbbségét is és 1929-ben az Államvasúti Rádió Rt. részvénytöbbségét vásárolta meg az IBUSZ. Az IBUSZ tehát nem koncessziót kapott, hanem a koncesszióval bíró eme részvénytársaság részvénytöbbségét vásárolta meg.

A vasutak pályaudvarain a hírlap- és könyvárúsítással kizárólagosan az IBUSZ foglalkozik, de ez a kizárólagosság minden más országban is fennáll.

A vezető állásban lévő tisztviselők javadalmazásáról azt mondja a nyilatkozat, hogy túlzott hírek kerültek forgalomba, ezek a tisztviselők sokkal előnyösebb szolgálati szerződéseket birtokában voltak akkor, amikor a társaságnak még egyetlen részvénye sem felelt a MÁV tárcájában.

A társaságunknak 464 alkalmazottja

EBERHART EKÉK

vezető világmárka

Tarlóhántó ekék a legkülönbözőbb traktorokhoz, 5 vasúttól 16 vasútig. Táracsboronák 210 cm.-től 340 cm. munkaszélességig. Fogatos ekék 1—5 vasútig.

Magyarországi vezérképviselet:

Zentai S. és Társa

Gépkereskedelmi Rt.

Budapest, VI, Teréz-körút 26

Tel.: T.299-75. Táviratok: Eberke

van, ezenfelül 344 árusító és a leányvállalatok 168 alkalmazottja.

Az építőipari munkások küzdelme a munkanélküliség ellen

A betonmunkások a szakképesítés mellett, az ácsok a vidékiek alkalmazása ellen foglaltak állást

Impozáns nagygyűlést tartottak szombaton este a keresztény-szociális cement-, beton- és ácsmunkások a szövetség Rákóczi út 10. sz. alatti helyiségében, amelyet zsúfolásig megtöltött a gyűlésen résztvevő munkások tömege. A gyűlés tárgya a munkanélküliség volt és ezzel kapcsolatban került napirendre a betonmunkások szakképesítésének, valamint az építőiparban foglalkoztatott vidéki munkásoknak az ügye.

A nagygyűlést Jónás István elnök nyitotta meg, majd Szentés József titkár foglalkozott az egyre súlyosabbá váló munkanélküliség kérdésével. Beszédében rámutatott arra, hogy napjainkban

az építőiparban olyan hihetetlen arányú munkanélküliség uralkodik, amilyenre a legöregebb munkások sem emlékeznek.

Még a legválságosabb esztendőben sem fordult elő, hogy április közepén ezrei az építőmunkásoknak a maihoz hasonló tételességre lettek volna kárthatatva. Különösen súlyos a betonmunkások helyzete, akik egynehány kivételével teljesen kereset- és munkanélkül állanak.

Movik Zsigmond főtitkár mondott ezután beszédet és a betonipari munkásság helyzetével foglalkozott. Beszédében kimutatta, hogy

a betoniparban tapasztalható nagyarányú munkanélküliségnek az a legfőbb oka,

hogy a szakma nincsen képezéshez kötve.

Vidékről betóduló munkásokkal végeztetik a vállalkozók az épületeken a betonmunkát, hozzá nem értő napszámosokat használnak olyan munkákra, amelyeknek elvégzése szaktudást és előképzettséget igényel. Ennek természetesen nemcsak az a következménye, hogy a helybeli, szakképzett munkások állás nélkül maradnak, hanem az is, hogy hozzáértés nélkül végzik azt az igen fontos munkát, ami sokszor súlyos szerencsétlenségeket, épületbeomlásokat idéz elő, kettős indok is szól tehát amellett, hogy a betoniparban csak olyan munkás legyen alkalmazható, aki azt kitanulta és szakképzettségét igazolni tudja.

Ezután kimondotta a nagygyűlés, hogy a kereskedelmi minisztert újból kiüldöztetve keresi fel és arra fogja kérni, hogy a betonipart mielőbb törvényhozásilag szakképesítéshez kösse. Az ácsmunkások azt sérelmezték, hogy amíg budapesti munkások vidéki városban nem kaphatnak munkát, addig

Budapesten az építkezéseknél nagyon sok vidéki ács kap alkalmazást

és veszi el a megélhetést a helybeliek elől.

A nagygyűlés határozati javaslatot fogadott el, amelyet megküldenek az illetékes minisztereknek és Sipőcz Jenő polgármesternek.

mány a régi Idegenforgalmi és Utazási Vállalat egyesítése útján az IBUSZ-t, hogy legyen egy államvasúti, illetve állami befolyás alatt álló olyan szervezet, amelyre a magyar idegenforgalom fejlesztésének országos érdekű ügyét rá lehessen bízni. A magyar kormány ezzel az intézkedésével csak azon az úton járt, amit a többi szomszédos államok tettek, amelyek hasonlóképpen az illető államok vasútjainak fenntartásához alá tartozó nemzeti jellegű vállalatokat alapítottak.

Meg lehet állapítani, hogy a kormánynak ez az intézkedése nem tévesztett célt, mert az idegenforgalom az utolsó években erős lendületet nyert, amennyiben az 1913. évben a Nagymagyarországon megfordult 55.116 idegennel szemben a kis Magyarországon 1928. évben 71.625-öt tett ki a külföldi utasok száma.

A harc most a körül folyik, hogy a Cook iroda is ugyanolyan jogosítványokat kapjon Magyarországon mint az IBUSZ. Az indok: a Cook világraszóító szervezetével kitűnően fogja szolgálni a Magyarországra irányuló idegenforgalmat.

Ennek a kérdésnek mérlegelésénél azonban figyelembe kell venni, hogy a külföldi vállalatoknak ma már az egész

Mohácsi csatavész előtt áll a magyar futball

Késbereggyre menő harc a szövetségben és lefőrt csapatok a pályán — Válságos órák a magyar-olasz döntőmérkőzés előtt

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

A történelmi igazságok nemcsak egy ország életében ismétlődnek, de felülik a fejüket mindenhol, ahol egy-egy társadalmi réteg tömörül szervezetbe az ország képére. Ez az igazság a legfeltűnőbbben éppen a futball szervezetében mutatkozik meg. Ma diktatórikus hatalom diktál az MLSZ-ben, de ez a hatalom eddig nem volt elegendő ahhoz, hogy a trösztösített sport-sajtó embervadászainak kezéből kicsavarja a fegyvert. Folyt tehát az uszítás és siekrült annyira kiélezni a helyzetet, hogy még a leghiggadtabb sportemberek is ökölbeszorított kézzel állnak egymással szemben harcban a hatalomért.

A sportsajtó sötét hatalmának tervszerű előkészítéssel sikerült legalább egyelőre „különi” a csatározásból a szövetségi kapitányt s tette ezt akkor, amikor minden erejével azon kellett volna dolgoznia, hogy a magyar-olasz mérkőzés előtt egységes fronton, fanatizáló erővel történjen a készülődés a magyar futball legnagyobb csatájára.

Itt mindegy volt a személy. Akár Földessy dr-nak hívják, akár Pataki Mihálynak. Az észszerűség szempontjából azonban itt annak az embernek kellett volna tovább dolgoznia, aki régebben kezdte a munkát. De hát

mert a legnagyobb összefogásra lett volna szükség, természetesen, hogy a kicsinyes üzletemberek, a személyes bosszú lovagjai a nagy csata előtt Mohács átkos szétűzését sanszírozták a sporttele-be.

Ha nem lenne aránytalanul jesuító az eset, gratulálni kellene a sportmefisz-tók pompás munkájához. Mindez azonban még egymagában nem volna elegendő a jövőtől való félelemhez. Csak-hogy, amint az ilyenkor már lenni szokott, a

sport parlamentjéhez sülyedt le a sport katonasága is.

Ma nincs egyetlen magyar csapat sem, amely kiállná minden részében a szigorú és objektív kritikát. Nagy letörést láthat a nyitott szem a pályákon s egyelőre még csak remény sincs arra, hogy ez a helyzet a közeljövőben előnyösen megváltozhat. A Hungária már régen kiállt a sorból, amely esetleg a válo-

gatók szempontjából figyelemre méltó csapatát üti. A Ferencváros ép mostanában szerezte a legkellemetlenebb meg-
lepetéseket híveinek a magyar sportnak egyaránt. Az Ujpest pedig, amely a papírforma számítása szerint a biztos bajnoksapatunk, inkább ellenfeleinek gyenge szereplése révén jutott a tabella élére, mint az abszolút tudás alapján. A három gyenge vezetőségéből jó válogatott csapatot formálni csak sorozatos összeszoktató tréninggel lehetne. Úgy, ahogy azt az olaszok csinálják már két hónap óta s ahogy két hete a csehek is. Nálunk azonban? ... lemondott erről a helyettes szövetségi kapitány, mondván: minden válogatott jelöltet az egyesületi tréner tréningjében hagy. Ettől ugyanis például az újpesti P. Szabó s a ferencvárosi Toldi egészen jól összeszokik. Vagy, hogy még abszurdabb legyen a helyzet: a Hun-

gária játékosainak nincs is trénerük. Készüljenek egyedül a válogatottat. Valljuk be: gyengeség ennek a politikának az oka. A szövetségi kapitány helyettese

nem akar, vagy nem mer a nagy egyesületek érdekeivel szembe-helyezkedni.

Pedig itt drákói szigorra volna ma szükség. Itt ma nem lehet más szempont a futballban, mint a magyar-olasz mérkőzés megnyerése. Ez nemzeti érdek. Ehhez képest az egész bajnokság hekkuba. Pontosan egy hónap áll még a rendelkezésre. Ez alatt az idő alatt sokat lehet még javítani a magyar futball lejtőre került szekerének a sorsán. Csak férfivállakra van szükség.

Ha azonban továbbra is a személyi politika kicsinyességei, az embervadászat, a konkokért folytatott nudorító harcoeskák emészti az erőket, akkor menthetelen a bukás a csehekkel szemben is és az olaszokkal szemben is. S akkor talán magára eszmél a pénzét áldozó közönség is és akkor talán a tömeg megy rendet teremteni a futballba, amely Mohács előtt is azon vitázik, hogy a jobb oldalon jó-e a hegy, vagy a balon. (H. Z.)

Megindulnak a közmunkák

A Magyar Hétfőben több ízben rámutattunk arra, hogy a munkanélküliség megszüntetésére, vagy legalább nagymérvű csökkentésére meg van a mód. Csak félre kell tölteni végre a bürokráciát az útból és ki kell adni további halogatás és habozás nélkül azokat a munkákat, amelyek már régen el vannak határozva, amelyeknek költségvetése is helyben van hagyva, ahol a fedezetéről is történt már gondoskodás.

Örülünk, hogy ezt a szempontot Vass József népjóléti miniszter tette magáévá a kormány kebelében, a fővárosnál pedig Ripka Ferenc főpolgármester exponálta magát ebben az irányban. A főpolgármester

A MAGYAR SZÍNHÁZ E HETI MŰSORA:

Hétfő: Öngyásága kimenője.

Kedd: Volpone.

Szerda: Hamlet.

Csütörtök: Volpone.

Péntek: Nincs előadás.

Szombat: Tizenötezer pengő jutalom. (Először.)

(Először.)

Vasárnap: d. u. Volpone.

Vasárnap: este: Tizenötezer pengő jutalom.

memoranduma, amelyet a népjóléti miniszternek átnyújtott, felsorolta azokat a munkákat, amelyeknek a megindítása a fővárosnál momentán lehetséges. A népjóléti miniszter pe-

„Velünk együtt elvész az ország”

A szekszárdi gazdaggyűlés panasza

A gyűlést ragyogó időben, nagy látogatottság mellett tartották meg. Nagy Ferenc Lajos elnöki megnyitóját után Taksony János kiszgazdapárti titkár beszélt.

— Csőd előtt állunk — úgy mond, — a mai állapotokat nem bírjuk tovább.

Papp János alsónyéki bíró azt hangoztatta, hogy a segítségnek azonnal kell jönnie, mert különben késő lesz.

Miceli Mihály kiszgazda: Haldoklik a kiszgazdatársadalom s utolsó jai-szavával orvososságot kér. Velünk együtt elvész az ország is. Határozati javaslatában a borfogyasztási adó eltörlését és a söradó emelését kérte.

Örffy Imre képviselő helyesli, hogy az Isten szabad ege alatt ad hangot a kiszgazdatársadalom a panaszaiknak. Ha ezeket nem lehet megszüntetni, akkor ők is az elégedetlenek sorába állnak.

A következő szónok Csizmadia András volt.

— Én nem ígérem azt, hogy tudunk segíteni — mondotta —, hanem azt, hogy akarunk. Csak az fáj, hogy ilyen későn ébrednek Magyarország fenntartó elemei. Önökben is van hiba, nemcsak mi-bennünk, még a falu népe sem tudja egymást megérteni. Önöktől függ, hogy nagyobb számban küldjenek be minket, kiszgazdákat a parlamentbe.

Zlinszky István foglalkozott az elhangzott panaszokkal, majd így folytatta:

— Ha ezt a helyzetet orvosolni nem tudjuk, akkor el kell tűnnünk és helyünket másnak adjuk át. Mi is érezzük a takarékoság szükség-

dig a minisztertanácsban ugyanilyen szellemben foglalt állást az állami munkák tekintetében. Az eredmény az, hogy a munkák megkezdődtek, vagy egy pár napon belül megkezdődnek.

Amidőn ezt a tényt örömmel regisztráljuk, hangsúlyozni kívánjuk, hogy az utolsó pillanat bevására nem volt szükség és ne legyen rá szükség a jövőben sem. A gazdasági élet jelenségeinek nem bürokratikus, hanem emberi szívvel és kormányzati felelősséggel való figyelemmel kísérése mindig meg fogja jelölni azt az időpontot, amikor bele kell avatkozni a dolgok menetébe és lökést kell adni a szekernek, amelynek járása túlságos lassúvá lett.

Mult számunk vezércikkében bejelentett tavaszi ritmus ilyenformán talán mégis csak azzá lesz, aminek a kenyeret váró magyar nép óhajta.

Bútortervpályázat polgári lakásberendezésekre. Az Asztalosmesterek Országos Szövetsége a kereskedelmi miniszter, a székesfőváros tanácsa, a kereskedelmi és iparkamarák, az IOKSZ, az Asztalosipartestület, stb. támogatásával tervpályázatot hirdet korszerű lakások bútorterveire. Tervek készítői két, három szobás lakásokról, különféle alternatív megoldásokkal. A pályázaton résztvehet minden bel- és külföldön élő magyar iparművész és tervező. Pályázati határidő 1930 május 20. A pályadíjak hét terveysportban, minden csoportban három-három díjjal 9000 pengő kerül kiosztásra. A díjnyertes pályaművek a fővárosban és vidéken kiállításra kerülnek. Részletes pályázati feltételek az Asztalosmesterek Országos Szövetségénél (VIII. Békocsis-utca 12.) szerezhetőek meg, akár posta útján is.

gességét. Szálljanak ki az urak az autóból! Szállítsák le a képviselők számát szárra, akkor is elegendő leszünk.

A nagygyűlés elnöke ezután bejelentette, hogy a következő szónok Szabó Sándor.

— Nem félünk a leckéktől, le-
vizsgáztunk mi már régen. Ennek a rétegnek, amely mindnyájunk számára termeli a kenyeret, talpra-
állításra a legelső teendő, mert hiszen ennek a nyomorát mindnyájan érezzük. Sajnos, csak arról tudunk most beszámolni, hogy a kormány az 50 milliós költségvetési csökkentés nem sikerült. De a kormány el van tökéltre, hogy most már mindenáron keresztülviszi a redukción. Ezt mi is követeljük, ez tovább már el nem odázható. A bankkamatláb leszállításánál erősebb tempóban kell haladni a bankoknak, mert így termelni nem lehet!

Végül Taksony János előterjesztette a határozati javaslatot, amely azonos a többi kiszgazdaggyűlésen elfogadott határozatokkal.

Kiosztották a csepeli plébánost

A csepeli plébánián vasárnap reggel nagy meglepetéssel vették észre, hogy betörő járt a lakásban. A betörő

abból a szobából, ahol a plébános aludt, elvitte egy arany-
órát

és átment a harmadik szobába is, ahol a plébános nővére és sógora aludtak. Innen több ékszer és ruhaneműt vitt el. A vakmerő betörést a hajnali órákban követték el.

gyártmányokat ma

már mindenki ismer

Teherautók: 1½, 2, 3, 4 és 5 tonna hordképességgel, 20–40 km. sebességig, kombinálhatók, teher- és személyszállításra is alkalmas kivitelben.

Autobuszok: 23 és 43 személyre. Tűzoltóautók, Locsoló és utcaseprőautók. Teherautomobilok különleges célokra.

Mezőgazdasági gépek: u. m. cséplőgépek, traktorok, ipari stabilmotorok és lokomobilok. Vízfordó-, öntöző- és lakókocsik.

Különféle hengerelt vasanyagok: Acél-, vas- és fémöntvények nyersen és megmunkálva. Kereskedelmi öntvények és karikás kályhák. Vízvezetékű öntött vascsövek 6m hossz. Bauer-féle kettős szab. vaslétraalványok.

Hidak és vasszerkezetek. Tartalékkalkulációk cséplőgépekhez, automobilo-khoz.

Jobbágy-féle folytonos kályháink kitűnően beváltak. Használhatók, barnaszen és egyéb gyengminőségű szén (lignit, tőzeg) és széntörmelék tüzelésére.

Magyar kir. állami vas-, acél- és gépgyárak Budapest, X. ker., Kőbányalát 21. szám — Telefon: József 460-29

Színház

A Nemzeti Színház a múlt héten akarta bemutatni Henry Lenormand „Don Juan estélye” című darabját, mely „L'homme et ses fantômes” címmel került színre Párisban az Odeon színházban. Az előadás azonban Odry Árpád betegsége miatt — ki különben fordítója és rendezője is a darabnak, — elmaradt s majd csak május másodikán kerül színre. Teljes elismeréssel vagyunk Odry Árpád tehetsége s a darab magyar bemutatása körüli érdemeit illetően, azt azonban nem értjük, hogy miért kellett a darab előadását majd egy hónappal elhalasztani, s vele a színház programját megzavarni. Nem hisszük, hogy a Nemzeti Színház gárdájában ne volna művész, ki Odry szerepét teljes sikerrel játszhatná.

A Magyar Színház kedden, április 15-én előadja Shakespeare Rómeo és Julia című darabját. Az előadást annak idején méltatni fogjuk, a Magyar Színháznak azonban azon törekvéséről, hogy műsorába igyekszik illeszteni Shakespeare darabjait, már most is beszélni kell és pedig elismeréssel. Igaz, hogy a klasszikusok, s közöttük Shakespeare ápolása tulajdonképpen a Nemzeti Színház hivatása, de ez nem jelenti azt, hogy ezek más színházakba nem valók. Nem jelenti azt, hogy ez csak a Nemzeti Színház privilégiuma. Ez csak nálunk van így — mert így nevelték fájdalom a közönségünket. Berlinben megtörténik például, hogy egy nap három színházban is játszó Shakespeare. És ez a helyes. Nemesak azért, mert Shakespeare lesz mindig a színészet tanítója, de helyes azért is, mert a színházak e versenye mellett fejlődik a színészet, s termelődik ki a színészek között az igazi nagyság. A Shakespeare darabokkal történtek ugyan nálunk a múltban a Nemzeti Színházban kívül próbálkozások, de ezek csak próbálkozások maradtak. A Vigszínház 1910-ben adta elő a Makrancos hölgy-et Hegedűs Gyulával és Varesányi

Irénnel, de a darab gyorsan lekerült a műsorról, pedig elvárná a magyar közönség, hogy a Vigszínház legalább Shakespeare ideálisan szép vígjátékainak művelésére adná magát. A Magyar Színházban 1908-ban Beöthy László igazgató Hamletet tizenhatszor adatta — de 1909-ben már nem vette elő — nagy kárára a magyar színészetnek. Most, hogy a Magyar Színház mellett Rómeo és Juliát is játszani fogja, s tán tovább is megy e téren, mit remélünk és kívánunk, az csak örömmel tölthet el mindenkit, aki a magyar színművészet ügyét szívében viseli. Bár még több temploma nyílna e sivár korban a fenéségesnek.

Filmrevü...

A 13 Hős. (Az Ufa új hangosfilmje.) A napoleoni háborúk egy szép nemes epizódja. Egy vesztett ütközet után tizenhárom német gránátos maradt csak élve kapitányával, ki az ütközet után azt a parancsot kapja, — ha kell élete árán is védjen meg egy malmot — hogy ezzel fedezze a visszavonuló német sereg útját. A tizenhárom gránátos teljesíti a parancsot; — mind ott halmak meg

A Papagáj

áprilisi új műsora után a következő megjegyzések hangzanak:

„Ennél szebbet Budapesten nem láttunk.”

„Hiába! Ezt a remek műsort csak a „Papagáj” tudja produkálni!”

„Nem csodáljuk, hogy esténként a „Papagáj”-ban telt ház van” stb. stb. stb.

a franciák fegyvereitől a malomban, de a parancsot teljesítették és megvédték bajtársaik életét. Ennyi az egész. Tiszta, nemes és fenséges. Példája a kötelességteljesítésnek és az önfeláldozásnak. Ritka szép irányt képvisel a darab a filmjátékban. Rendezése elsőrendű, izléses, tökéletes. A kapitány szerepét Konrad Veidt játszotta művészettel.

Megtépett lobogó. Az Omnia dísz-

előadás keretében mutatta be a Megtépett lobogó című színpadi részlettel átszőtt érdekes és szép filmjét. Előkelő közönség volt együtt a bemutatón, mely elismeréssel adódott a filmnek és a színpadi rész tehetséges szereplőinek.

Szent Lajos hídja. (A Palace mozi amerikai hangos filmje). Egyszerű, de bájos és hatásos film. Rendezése ügyes, ötletes.

Közgazdaság

A Húsiparosok és sütők tiltakozó gyűlése. A közelmúltban a kereskedelmi miniszter kétrétebeli rendeletet bocsátott ki, amelyekkel egyrészt a húsipart, másrészt pedig a sütőipart létezésében támadja meg. Ezért a Budapesti Hentes Ipartestület, a Budapesti Mészáros Ipartestület, a Budapesti Sütők Ipartestülete, a Húsiparosok Országos Szövetsége és az Iparosok és Kereskedők Gazdaságpolitikai Pártja április 13-án délelőtt 10 órakor a pesti Vigadó nagytermében országos tiltakozó gyűlést tart, amelyen nemcsak a sütő- és húsipar sereglőit tárgyalják, hanem foglalkozni fognak az összes iparokat érintő gazdasági kérdésekkel is.

A Keresztényiparosok Országos Szövetségének közgyűlése. A Keresztényiparosok Országos Szövetségének Központja április 28-án, hétfőn este 7 órakor tartja ezévi rendes tisztújító közgyűlését a Cukorutcai iskola tornatermében.

Nagypénteken és nagyszombaton zárva lesz a tőzsde. Április 18-án, nagyszombaton, a Budapesti Áru- és Értéktőzsde zárva lesz. Ez az intézkedés az áru és értéktőzsdei leszámolás beosztását nem érinti. Nagypénteken zárva lesz a tőzsdebíróseg segédhivatala és a tőzsde-titkárság hivatala is.

A Nőiszabó Ipartestület közgyűlése. A Budapesti Nőiruhakészítő Ipartestület április 22-én, hétfőn, délután 6 órakor tartja ezévi rendes közgyűlését Filkóvszky János ipartestületi elnök vezetése alatt. A közgyűlésen állást foglalnak a nyolcórás kötelező munkaidő törvénytervezete ügyében, valamint tiltakozni fognak a tervbevetett Társadalombiztosító járulék felemelése ellen is.

A részvénytársaság villamos és közlekedési vállalatok számára (TRUST) közli, hogy az április 10-én tartott közgyűlés jóváhagyta az 1929. évi mérleget és elhatározta, hogy a 25 pengő n. é. részvények 4. számú osztályszelvénye ez év április 12-től kezdve 2 pengővel váltásék be a Magyar Általános Hitel-

banknál. Az igazgatóság egyúttal külön hírdetményben közlést teszi, hogy a múlt évi közgyűlésen elhatározott részvényösszevonást most hajtja végre; eszerint 4 darab 25 P n. é. részvény bevonása ellenében 1 darab 100 pengő n. é. részvény kerül a Magyar Általános Hitelbanknál április 12-től június 13-ig bezárólag kiadásra. E 100 pengő n. é. részvényekből 10 darab lesz tőzsdei kötés. Esetleges hányadrészvénybirtok elkerülése érdekében a Magyar Általános Hitelbank a fenti határidőn belül a kiegészítő hányadrészvényeket költségmentesen tőzsdei közpárfolyamon átengedi, illetve ily hányadrészvényeket tőzsdei közpárfolyamon átvesz. A részvényösszevonás végrehajtása után a 35 millió pengőt kitevő alaptőke 350.000 darab, egyenként 100 pengő névértékű részvényekből fog állani.

A MFTR a Budapest és Wien közötti személyhajóforgalmat olyképpen nyitja meg, hogy az első hajó Budapestre 19-én indul. A nagy termeszögösök Budapest Eötvös-térről minden hétfőn, csütörtökön és szombaton 18 órakor, Wien-ből (Reichsbrücke) minden kedden, csütörtökön és szombaton 8 órakor indulnak. Ezek a hajójáratok a Budapest—Mohács közötti járatokhoz csatlakozva és azok folytatásaképpen Bezdánba csatlakoznak a Jugoszláv Királyi Folyamhajózással együttesen fenntartott Bezdán—Beograd közötti kötelező hajójáratokhoz. Hetenként háromszor, tehát közvetlen csatlakozás áll fenn Wen—Budapest—Mohács—Bezdán—Beograd között és fordított irányban.

Egyúttal megindítja a MFTR I. hó 15-ével a második (reggeli) kisdunai személyhajójáratot is, úgy hogy e naptól Budapestre Esztergomba 8.30 és 14.20 órakor, Esztergomból Budapestre 4 és 16 órakor fognak indulni a hajók.

Nincs kifogás!

Legjobb fogás!

Huszárfogás

a Fővárosi Művész Színház tüneményes sikere
Biller Irén, Karácsonyi Ili, Dajbukát Ilona. Kabos,
Delly, Gózon, Ujváry

Az egész közönség, az egész sajtó az

Alvinci huszárok

diadalmas győzelméről beszél.

Minden este 8 órakor Király Színház Minden este 8 órakor

Modern bútorszálon

állandó kiállítása Budapest, IX, Üllőiút 14.

Több száz berendezés állandóan raktáron

Alapítva 1902. évben.

Legelőnyösebb részleltézési feltételek.

Művészi bútortervezés.

Köztisztviselők és a középosztály bevásárlási forrása.

Cégtulajdonos:

Gáspár Nándor
IX. Üllői út 14. szám.
Telefon: József 356-08

SPORT

Válogatott csapatunk nagy csalódást keltett

Svájc—Magyarország 2:2 (1:1)

Bázel — 20.000 néző — Bíró: Prince-Cox

— A Magyar Hétfo tudósítójától. —

Egy hónappal az „Európai Kupa” döntője előtt, teljes mértékben kiábrándítóan hat az eredmény, amelyet válogatott csapatunk Bázelben elért. Mert nem vitathatatlan, hogy Svájc labdarúgói nem állanak azon a magaslaton, amely már a klasszis bélyegét viseli magán, s hogy mégis döntetlen eredményt értek el Magyarországot reprezentánsaival szemben, nem annyira a hazai tízenegy különleges játékkultúráját, mint inkább a magyar csapat kudarcát jelenti.

Pataki Mihály válogatott csapata már a startnál olyan szervei hibákban szenvedett, s annyira nem tudott imponálni, hogy ez a görda már eleve nem vitte Bázelbe mindnyájunk osztályán bizalmát. A győzelmet azonban reális számítás szerint meg kellett volna szerezni, s hogy ez nem következett be, azért már nem a szövetségi kapitány hibáztatható, hanem azt néhány játékosunknak teljes csődje idézte elő.

Mindenesetre jó figyelmeztetés számunkra a bázeli 2:2, mert ha május 11-én Budapesten is ilyen gyatrán játszik a meggyipiros dresszes tízenegy, könnyen az Európai Kupa elvesztése lehet az ára! . . .

Magyarország: Acht — Fogoly III. — Dudás — Borsányi, Kompóti, Obitz — Tancos, Takács II., Stoffián, Toldi, P. Szabó.

Svájc: Pache — Weiler I., Ramseyer — De Lavallaz, Spiller, Regamey — Stelzer, Baumeister, Roomberg, Lehmann, Grassi.

Rendkívül erőteljes svájci támadásokkal kezdődött a mérkőzés. Percekig

veszélyben forgott a magyar kapu. A 7. percben születet meg a svájciak vezető gólja.

Roomberg szöktette Stelzert, akinek rövid beadásával Baumeister kiugrott és Fogoly III. mellett éles lapos ívvel megszerezte csapatának a vezetést (0:1).

A váratlan siker felvillanyozta a vendéglátó csapatot és rohamot-rohamra halmozva, csaknem a második gólt is megszerezték.

A félidő közepén Fogoly III. Spillerrel összecsapott és utóbbi kiállt. Svájc ettől kezdve tíz emberrel játszott.

Félórág tartott, amíg a magyar csapat felocsudott letargiájából. Ekkor a csatársor szemre határozottan szép játékokat mutatott és főként a Tancos—Takács II.-szárny mutatott nagyszerű formát.

A 42. percben Tancos széles befutással hagyta maga mögött a nehézsúlyú svájci védelemet és beadását Toldi közelről a sarokba piaszította (1:1).

Szünet után az első negyedórában a magyar csapat szinte kapujához szegte ellenfelét és a 15. percben

Toldi egyéni lefutása után a vezetést is megszerezte (2:1).

Ekkor azonban a magyar csapat munkájában már taktikai hibák mutatkoztak. A 25. percben

Dudás hendszet vétett a büntető területen belül. A megillet 11-est Ramseyer értékesítette (2:2).

Ferencváros—Wiener AC 1:0 (0:0)

A játékról magáról kevés a mondánivaló. Egy gól esett összesen és ez is a kapus hibájából. Lanylia irammal indul a mérkőzés és már a kezdésnél látszik, hogy a Ferencváros csatársora, a Lázár—Gyuresó—Zilahy—Szedlacsik—Kohut felállításban a mérkőzést aligha nyerheti meg. A balszerencse már a negyedik percben kiállítja Kohutot a

csatársorból, mert kibicsaklott a bokája. Rövidesen el is távozik. A félidő végéig semmi sem történik.

Szünet után már átesoportosítva játszik a Ferencváros. Lázár néhány pompás előretörése, hat korner rövid időn belül a WAC kapuja előtt. Végre a 33. percben megszületik a gól, az egyetlen.

Hungária—Bratislava 5:0 (3:0)

Szünet után iskolajátékkal operálnak a kék-fehérek, közben azonban nem feledkeznek meg a gólvéstről sem és Wéber labdája védhetetlenül száll a hálóba. Ezután kissé fékeznek a budapestiek, helyenként szóhoz jut a Bratislava csatársora is, de a szilárd védelmen rendre elakad. A félidő vége felé Barátky egyéni játékkal ötre emeli a gólok számát.

A mérkőzést több ezer néző előtt kezdta a magyar csapat és nagy iramot diktálva, teljesen beszorítja ellenfelét. Pompás kombinációk után Skvarek szép gólt lő, majd rövidesen ismét tanujelét adja teljes harci készségének s a Hungária vezet 2:0 arányban. A

félidő végéig nagy magyar fölény, amelyből Hauer újabb gólt szerez.

Bárány István százon 57.8-at uszott

A Hohenstaufen-fürdő úszómedencéjében tartott nemzetközi úszóversenyen Bárány István dr Németország százméteres úszóbajnokával, Derichs-szel került össze.

A százméteres gyorsúszásban Bárány 57.8 mp-cel győzött, idejét azonban nem lehetett rekordként kihirdetni, mert a medence hossza csupán 20 méter volt.

Kétszáz méteren Bárány 2 p 19.4 mp alatt győzött.

Hét gólt rugott a Vasas a II. ligában

SABÁRIA—TERÉZVÁROS 3:1 (3:1)

Sabária végig nagy fölényben volt, szünet után azonban elduryult a játék. A gólokat Iglódy (2) és Borbély, illetve Bernáth rúgták.

VASAS—ZALA-KANIZSA 7:0 (4:0)

Rekordközönség volt jelen a két csapat találkozásán, s a közönség között megjelent Nagykanizsa sporszerető polgármestere, Krátky István dr is.

TURUL—MEGYER 2:1 (1:1)

A Turul akkor szerezte meg a győztes gólt, amikor a bíró két játékosát kiállította.

BAK—SOROKSÁR 3:2 (1:2)

A Soroksár a második félidőben visszazsacott és így megérdemelt vereséget szenvedett.

— A „Herendi-vándordíj” középdöntőjében a BLASZ ifjúsági válogatott csapata 10:2 (5:1) arányban „szitává lötte” a MILL válogatott csapatát, míg Középmagyarország ifjúsági labdarúgói 7:2 (4:1) arányban győztek az Északi MILL ellen.

Az „SSK” típusu Mercedes-Benz kompresszoros sportkocsi! A Mercedes-Benz kompresszoros sportautók az utóbbi esztendőben világhírre tettek szert, egyrészt a minden gyártmány felett kimagasló versenyeredményeik által, másrészt rendkívüli teljesítőképességük révén, mert mint irányító túrakocsik a maguk nemében páratlanoknak bizonyultak.

Az 1928. évi németországi nagy díjért futott versenyben aratott háromszoros győzelem folytán ez a típus az automobilkonstrukcióban az utolsó szót jelenti. Az ez évi kompresszoros sportmodell a gyár rövidebb alvázon „SSK modell” név alatt hozta forgalomba. Az alváz megrövidítése folytán a kocsi könnyebb és gyorsabb lett, s a rövidtávú és hegyversenyek követelményeinek is sokkal jobban tud megfelelni, mert a kanyarokat minden nehézség nélkül veszi. Szembiztonsága megfelel a legmagasabb követelményeknek, kezelése és ápolása egyszerű, üzembentartási költsége aránytalanul csekély. 140/200 HP teljesítőképesség mellett kettős speciál porlasztóval van ellátva; megerősített kompresszorral és duplagyújtással szerelve. Rendkívüli üzemen kiállított 2 üléses sportkarosszériája pedig valósággal látványosságzámba megy.

Mint halljuk a legközelebbi hetekben a német törzsgyár Budapestre küld egy darabot ebből az új konstrukcióból, melynek feladata az lesz, hogy a magyar autóközönség körében bevezesse és megkedveltesse ezt a nagyszerű típust.

Részegen ugrott a Dunába az Erzsébet-hídról

Vasárnap este egy közepkorú férfi az Erzsébet-hídon ledobta a kabátját, átnászott a híd karfáján és

lefelé kúszott a híd alsó tartó szerkezetének vésbordáin.

A jelenetre hirtelen óriási közönség futott össze és értesítették a tűzoltókat s a közeli motorosmentőket. A mentők azonnal a híd alatt helyezkedtek el csónakjukkal, a IV. kerületi tűzörség egy csővezetője pedig kötélen ereszkedett le a veszedelmes helyzetben levő emberhez, aki már csak egy kézzel tartotta magát, úgy csüngött a Duna fölött. Az ismeretlen ember, amikor a tűzoltó át akarta kötni a derekát, ellenszegült a viaskodás közben

beleesett a Dunába.

Kihalászták. Kitünt, hogy az illető **Petrovics** Gábor 31 éves nap-számos és olyan részeg, hogy még a Dunába sem jőzanodott ki. Alig zajlott le ez az életmentés, a Ferenc József rakparthoz siettek a mentő motorossal, mert ott **Doboz István gyárimunkás beugrotta a Dunába.**

A selypi vasúti pénztár főnöke ráismert Medvegy Vilire

Érdekes szembesítés történt vasárnap az ügyészség Markó-utcai fogházában, ahová, amin ismeretes, néhány nappal ezelőtt szállították be az elfogott beőrökirályt, **Medvegy Vilit.** Medvegy elfogatásának hírére a selypi csendőrség elkérte a budapesti főkapitányságtól a betörő fényképét, mert az a gyanú merült föl, hogy

ő lehetett az, aki 1929-ben az ottani vasúti pénztárt kirabolta s eközben revolverrel megsebesítette Farkas István pénztárfőnököt.

Farkas Medvegy fényképéről fölismerte támadóját és ezután egy csendőrrrel vasárnap Budapestre jött, ahol

a fogházban szembesítették Medvegygel.

Farkas a szembesítés után határozottan állította, hogy **Medvegy az, aki őt megsebesítette.** Medvegy ezt az egy esetet kereken tagadja, mert, mint mondja, **rengeteg betörést követett el, de sohasem használt revolvert.**

Felelős szerkesztő és kiadó:
MOVIK ZSIGMOND

